Napsal uživatel Václav Petříček
Pondělí, 26 Listopad 2012 22:59

Typ kamenného nebo i cihlového zdiva, které je pouze vyspárováno, ne však omítnuto, se označuje jako režné. Využívá se zejména v případech, kde by kvůli povětrnostním podmínkám omítka trpěla, anebo z finančních důvodů. V Kosmonosech bylo v minulosti často využíváno a dnes je významným architektonicky historickým prvkem našeho města.

Tyto zdi zde byly od 17. do 19. století budovány především z čedičového kamene, doplňovaného pískovcem a vesměs i cihlami. Málokde je totiž na jednom místě takový výběr tohoto stavebního materiálu, jako zde: čedič z četných lomů u Obory, Bradlce a Baby, pískovec v okolí jizerského údolí, nejbližší lomy na Radouči či u Chudoples. Zajímavostí je, že na povrch vystupuje pískovec i v Oboře, kde je dokonce přirozená jeskyně. A na cihly konečně hlína, tedy sprašové usazeniny, především mezi našimi obcemi. Cihelna u Kosmonos – Řezáčova a u Horních Stator –Čechova, jsou již ale dávno nevyužívané a zarostlé.

Těchto zdí je v Kosmonosech několik: možná, že většině lidí unikají pozornosti, někomu se i nelíbí, nebo je považují za nedodělané. Nejsem ale určitě sám, kdo je považuje za půvabné, romantické. Zeď zámku, zeď loretánského komplexu i zeď Obory jsou mimo jiné zapsány do seznamu nemovitých památek (u dvou prvních jako součástí). Je řada důvodů, aby se tato typická součást historického rázu Kosmonos zachovala do budoucna.

Proč o tom píši právě nyní? Před nedávnem se konečně začalo s generální opravou zámecké zdi, což bude – vzhledem k nutné opatrnosti v postupu z hlediska památkové péče - běh na dlouhou trať.

A ještě pár obrázků:

FOTO 1: Jedna z nejlépe dochovaných částí západní zámecké zdi, která bude vzorem pro generální opravu jižního úseku. Celistvá zeď východního úseku byla v minulosti opravena místy velmi necitlivě.

FOTO 2: Jižní úsek zdi loretánského areálu v ulici Pod Loretou

FOTO:3: Východní úsek zdi prvního oddělení obecního hřbitova v Tesařské ulici z 19. stol.

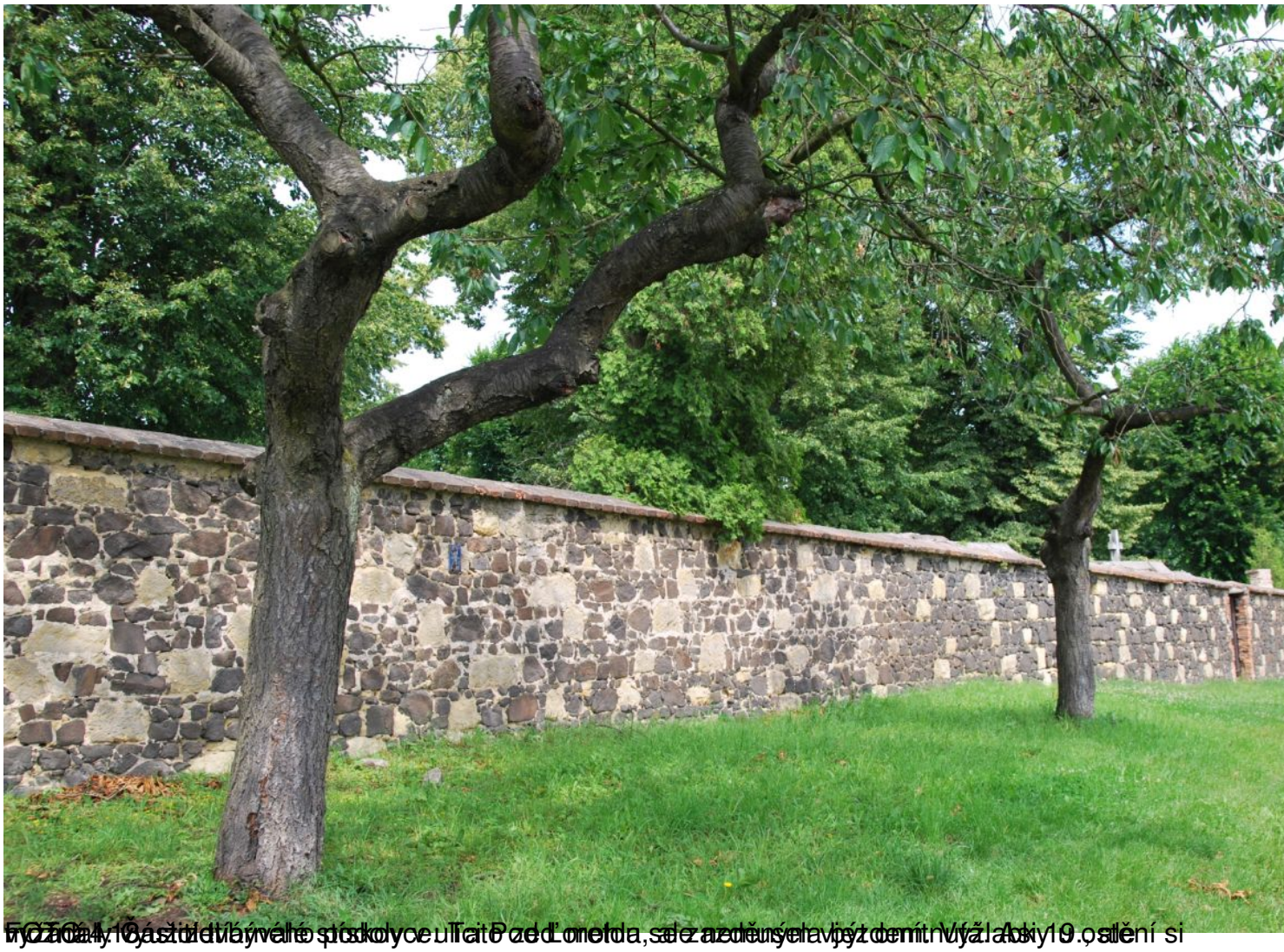

FOTO 4.18 Částí dívkové pískovce Tato zeď metda, ale zaměnen výzdemit Výzlaky 19. stění si vyzdaly. Bastidivkové pískovce ulice Pod Lomem, se zaměnen výzdemit Výzlaky 19. stění si

Václav Petříček, Muzejní spolek
patricek.vat@seznam.cz